

BASIN BÜLTENİ

3 Haziran 2020

Türkiye Sermaye Piyasası 2019 Raporu: "2019'da sermaye piyasalarına ilgi arttı"

TSPB tarafından hazırlanan Türkiye Sermaye Piyasası 2019 Raporu'na göre, 2019 yılında, yatırım fonlarındaki yatırımcı sayısı 125 bin kişi artarak 3 milyon kişiye yaklaşırken emeklilik fonlarında yatırımcı sayısı ise 11 milyon kişiyi aştı. Raporla ayrıca, enflasyondaki düşüş ve ekonominin toparlanmasıyla yurtiçi finansal piyasaların da olumlu bir yıl geçirdiğine dikkat çekildi.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından hazırlanan Türkiye Sermaye Piyasası 2019 Raporu yayımlandı. Makroekonomi ve sermaye piyasalarında 2019 yılında yaşanan gelişmelerin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı Türkiye Sermaye Piyasası 2019 Raporu'na göre, ABD ile Çin arasındaki ticaret görüşmeleri ve İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkmasına ilişkin belirsizliklere rağmen 2019 küresel pay piyasalar açısından, küresel finansal krizden bu yana en iyi performansın sergilendiği yıl olduğu belirtildi.

Raporla, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin şirket performanslarını yansıtan MSCI ACWI endeksinin geçen yılı yüzde 24 artışla, 2009 yılından bu yana en yüksek getiri seviyelerinde kapattığı vurgulandı. Türkiye finansal piyasalarının ise enflasyonda yaşanan düşüş ve ekonominin yeniden toparlanmaya başlamasıyla olumlu bir yıl yaşadığına dikkat çekildi. Raporla; 2019 yılında, BIST-100 endeksinin yüzde 25 yükseldiği, TCMB'nin faiz indirimlerinin de etkisiyle yılbaşında yüzde 20 seviyelerinde olan gösterge tahvil faizinin ise yılsonunda yüzde 12'ye gerilediğine dikkat çekildi. Raporla ayrıca yurtiçi pay senedi piyasasının hızlı yükselişine paralel olarak pay senedi yatırımlarına ağırlık veren yatırım fonlarının yaklaşık yüzde 40'lık performansla 2019'un en çok getiri sağlayan araçları olduğu da ifade edildi.

Halka açık şirketlerin piyasa değeri yüzde 39 arttı

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından hazırlanan Türkiye Sermaye Piyasası 2019 raporuna göre, 2019 yılında Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin piyasa değeri yüzde 39 artışla 1 trilyon TL'yi aştı. Raporla, "Pay senetlerinde işlem hacmi bir önceki yıla göre yüzde 7 artarak 2 trilyon TL seviyesinde gerçekleşti. 6 adet şirketin birincil halka arzının gerçekleştiği Borsa İstanbul'da, 2019 yılı halka arz hasılatı 263 milyon TL'de kaldı. Bununla beraber halka açık şirketler, 2019 yılında bedelli sermaye artışı ile 6,5 milyar TL'lik yeni finansman sağladı. Böylelikle birincil piyasa işlemlerinde, halka arz ve sermaye artırımı vasıtasıyla 2019 yılında toplam 6,7 milyar TL şirketlere finansman sağlandı. 2019 yılında vadeli işlem hacmi ise önceki yıla göre yüzde 14 artarak 1,4 trilyon TL oldu" denildi.

Özel sektör 206 milyar TL'lik tahvil ihraç etti

Özel sektör tahvil ihraçlarının güçlü bir şekilde devam ettiğinin belirtildiği raporda yer alan bilgilere göre, 2019 yılında özel sektör tarafından 206 milyar TL'lik tahvil ihraç edilirken, özel

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

sektör borçlanma aracı stoku 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 26 artışla 77 milyar TL'yi buldu. Raporda, 2019 yılında repo işlem hacminin de önceki yıla göre yüzde 250'den fazla artarak 16,5 trilyon TL olduğu bilgisi yer aldı.

Yatırım ve emeklilik fonlarının toplam portföyü yüzde 71 artışla 250 milyar TL'yi buldu

Faizlerin gerilemesiyle yatırımcıların kolektif yatırım araçlarına yöneldiğine ve 2019'un yatırım fonlarının yılı olduğuna dikkat çekilen raporda şunlara yer verildi; "2019'da mevduat faizlerindeki gerileme para piyasası fonlarına olan ilgiyi arttırdı ve para piyasası yatırım fonlarına toplam 21 milyar TL'lik giriş oldu. Alternatif getiri arayışındaki yatırımcılar nispeten daha çeşitli yatırım araçları içeren fonlara da rağbet gösterdi. Nitelikli yatırımcılara yönelik olan serbest fonlara toplam 12 milyar TL'lik giriş olurken, bu fonların portföyü 3 kat artarak 22 milyar TL'ye yaklaştı. Menkul kıymet yatırım fonlarının portföyü yüzde 137 büyüyerek 114 milyar TL'ye ulaştı. Son yıllarda giderek yaygınlaşan gayrimenkul ve girişim sermayesi yatırım fonlarının portföy büyüklüğü de yüzde 67 yükselişle 8 milyar TL'ye ulaştı. Yatırım fonlarındaki büyümeye benzer şekilde emeklilik yatırım fonlarının portföyü de yüzde 37 artışla 128 milyar TL'ye ulaştı".

Yatırım fonlarına 125 bin yeni yatırımcı geldi, emeklilik fonlarında yatırımcı sayısı 11 milyon kişiyi aştı

Raporda yatırım fonlarındaki yatırımcı sayısının bir önceki yıla göre yaklaşık 125 bin kişi artarak 3 milyon kişiye yaklaştığı, 6 milyonu gönüllü BES, 5.3 milyonu ise Otomatik Katılım Sistemi olmak üzere emeklilik fonlarına 11.3 milyon kişinin yatırım yaptığı ifade edildi.

2019 yılında borsa endeksi iyi bir performans gösterirken, yatırımcı sayısının 25 bin artarak 1,2 milyon kişiye çıktığının belirtildiği Türkiye Sermaye Piyasası 2019 raporunda şunlara dikkat çekildi; "Endekste ki yükselişe rağmen yabancı yatırımcıların halka açık pay senetlerindeki payı önceki yıla göre 4 puan azalarak yüzde 61'e geriledi. Bu gelişmede hem yabancı yatırımcıların net satıcı olması hem de kottan çıkan şirketler etkili oldu. 10 yabancı şirket ve 10 yabancı fon Borsa İstanbul'daki halka açık pay senetlerinin yüzde 27'sini elinde tutuyor." TSPB tarafından yapılan açıklamada, bu oranın önceki yıla göre 4 puan yükseldiği belirtiliyor.

Raporda yer alan bilgilere göre yerli bireyler pay senetlerinin yüzde 19'unu elinde tutuyor. Bu tutarın yarısından fazlası pay senedi portföyü 1 milyon TL'nin üzerinde olan 9 bin 232 yatırımcıya ait. 1 milyon TL üzerinde varlığı olan yatırımcı sayısı önceki yıla göre dikkat çekici şekilde 3 bin 589 kişi arttı. Yabancı tüzel kişilerin portföy büyüklüğü önceki yıla göre yüzde 60 artarak 154 milyar TL'ye ulaştı. Yabancı fonların büyüklüğü ise yüzde 26 artarak 135 milyar TL oldu. Yabancı tüzel kişilerin portföy büyüklüğü 2007 yılından beri ilk defa fonların büyüklüğünü geçti. Yabancı yatırımcıların pay senetlerini ortalama elde tutma süresi 133 günden 140 güne çıkarken yerli yatırımcılarda bu süre 31 günde kaldı.

Yurtiçi tasarruflar 4,2 trilyon TL'ye ulaştı

Yurtiçi tasarruflara da yer verilen raporda, yurtiçindeki toplam tasarrufların 2019 sonunda önceki yıla göre yüzde 32 artarak 4,2 trilyon TL'ye ulaştığı belirtildi. Raporda, "Yurtiçi tasarruflarda 2.6 trilyon TL ile en yüksek paya sahip olan mevduatın payı önceki yıla göre 3 puan azalarak yüzde 61 oldu. Altın cinsinden mevduat önceki yılın iki katına çıkarak 82 milyar TL'ye ulaştı. Döviz cinsi mevduat ise dolar cinsinden yüzde 15 artarken, kurdaki artışın da etkisiyle yüzde 29 büyüyerek 1,2 trilyon TL oldu. Yurtiçi yerleşiklerin toplam yatırımları yüzde 33 artarak 3,6 trilyon TL oldu. Bu yatırımların yüzde 66'sı mevduattan oluşuyor. Yurtiçi yerleşiklerin pay senedi portföyü ise yüzde 67 artarak 186 milyar TL seviyesine çıktı" denildi. Yurtdışı yerleşiklerin Türkiye'deki finansal yatırımlarının bir önceki yıla göre dolar bazında yüzde 9, TL bazında ise yüzde 23 artarak 563 milyar TL'ye çıktığının belirtildiği raporda, yurtdışı yerleşiklerin yatırımların 290 milyar TL'sinin pay senedi yatırımlarından oluştuğuna dikkat çekildi.

Türkiye Sermaye Piyasası 2019 raporunun tamamına <https://www.tspb.org.tr/yillik-yayinlar/> adresinden ulaşılabilir.

Bilgi için: Tuğba Oğan Tel: 0212-280 85 67 Dahili: 133 e-posta: togan@tspb.org.tr

TSPB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.